

W marginesie nadzwyczajnej sesji Bujwidzkiej Rady Gminnej

powracaliś-
niez w oparciu na te samą
ustawę oraz o regulamin
bepośredniego zarządzania
i przysługując mu uprawnienia,
pódpisał rozporządzenie
o zwolnieniu J. Sinickiego
z stanowiska, oraz zleceniu
starosty tymczasowo Jurgisowi
Wencwiczusowi. Krok
pełnomocnika deputowani
potraktowali jako podważenie
zasad demokratycznego
zarządzania sprawami gminy
przez prawnie wybraną
radę, brak poszanowania dla
prawotwego ognia władzy
oraz jego jednoznacznie

lejnjej sesji nadzwyczajnej
rady A. Darwid. — Trudna,
bo pamiętaliśmy o nastawie
mu poprzednich sesji i podjętych
na nich uchwałach. Trudna,
bo zdawaliśmy sobie
sprawę z tego, że konfrontacja
nie może trwać w nieskończoność,
że nikt, a przede wszystkim
mieszkańcy gminy, którzy na
tym nie zyskują, a tracą. Pełnomocnik
rządu również poszukiwał
pożądanego kompromisu.
Polegał on na tym, że rada
nie obstaruje przy kandydaturze
J. Sinickiego, natomiast
pełnomocnik — przy kandydaturze
J. Wencwiczusa.

W styczniu br. pełnomocnik
rządu skierował do
starosty list, w którym
wymagał od niego, aby
zwrócić się do Rady Gminnej
z wnioskiem o wyrażenie
opinii na temat...
W styczniu br. pełnomocnik
rządu skierował do
starosty list, w którym
wymagał od niego, aby
zwrócić się do Rady Gminnej
z wnioskiem o wyrażenie
opinii na temat...
W styczniu br. pełnomocnik
rządu skierował do
starosty list, w którym
wymagał od niego, aby
zwrócić się do Rady Gminnej
z wnioskiem o wyrażenie
opinii na temat...

czy, że na terenie gminy
zostanie tylko jeden
zleceniodawca, czyli
zostanie położony
kres sytuacji, kiedy
każda branża, każda
placówka ciągnęła
przysłowiowe przeszcieradło
tylko na siebie. Czy
potrafi, ciągnął dalej
pełnomocnik rządu, sprę-
ścić tym nowym zadaniem
J. Sinickiego? Obcowanie
z nim, jego styl pracy,
cechy charakteru
podpowiadają jednoznaczny
wniosek: nie! Obstaruje
wice przy swojej decyzji.
Nie obstaruje jednak
przy kandydaturze Wencwiczusa.
Zastanówcie się, zanim
zapadnie wasza decyzja.
Objętych na sali nie było.
Mówiono z trybuny czy
po prostu replikowano z
miejsca, że odpowiedź to nie

tejonu szyrwinckiego. W
miejscowej wyższej szkole
rolniczej pełnił różne funkcje
kierownicze, w tym zastępcę
dyrektora. Mówi się o nim
jako o dobrym fachowcu,
który potrafi zorientować się
w sprawach finansowych,
zagadaniach gospodarczych,
kwestiach prawnych. Mówią o nim
jako o wymagającym człowieku,
który wyróżnia się samodzielnością,
żytką organizatora. Nie ma
problemu z językami.

— Czy pomysł sfinalizowania
historii pełnomocnika rządu
contra starosta gminy? Ale
czy nie nazbyt długo trwała
ta konferencja? Przez tych
dobrych kilka miesięcy
działalność rady, starosty i
jego aparatu faktycznie oyla
sparaliżowana. Dokuczyli i
kontrolę, i pikety.

— Kontrolerów wcale nie
obchodził całokształt
działalności rady czy starosty —
ze zrozumieliśmy rozgoryczeniem
mówił deputowany B. Miecchowski. —
Nawet z naszymi się wycięgnęli,
jak tylko dobiegała końca „sprawa”
J. Sinickiego...

— Z pewnością znaleźlibyśmy
wspólnie, niech i kompromisowe
rozwiązanie, i to o wiele
wcześniej, jeśliby pełnomocnik
rządu jako szef aktualnej
administracji rejonu polegał
nie tylko na wnioskach swoich
doradców, przyjechał do nas,
wysłuchał wcześniej opinii
mieszkańców, zdania
deputowanych. Przecież
też jesteśmy ludźmi — to
stawa brzmiała nie tylko
podczas, a i po sesji.

Chciałoby się bardzo, aby
wniosek z tej historii wycięgnęła
zarówno jedna, jak i druga
strona. W interesie ludności
litw. w interesie własnym.
Dotyczy to nie tylko rady
gminnej, ale też pełnomocnika
rządu na rejon wileński
A. Merkysa. Czy nie za
dużo sytuacji konfliktowych
stwarza swoim postępowaniem?

Michał ŁAWRYNIEC

Kompromisowe rozwiązanie

wyrażonej opinii, utrwalonej
w uchwałach nadzwyczajnej
sesji.

Konfrontacja przybierała
na sile. Pikietowano siedzibę
rady i starostwa, ludność
domagała się spotkania z A.
Merkysem, a deputowani —
zwolnienia kolejnej nadzwyczajnej
sesji.

22 lutego informowaliśmy
o przebiegu spotkania A.
Merkysa z mieszkańcami
gminy, przeważnie Zujun i
Bujwidziskich, że odbyła się
także sesja rady, na której
po dłuższej burzliwej dyskusji
podjęto decyzję: rada
zwraca się do pełnomocnika
rządu z prośbą o zawieszenie
wykonania swego rozporządzenia,
jednocześnie delegując
grupę deputowanych z
przewodniczącym rady A.
Darwidem do pertraktacji z
A. Merkysiem i wspólnego
poszukiwania możliwych do
przyjęcia przez obie strony
rozwiązań.

Trudną odbyliśmy
prerawę — powiedział na ko-

zaliczenia. Zresztą zaprosiliśmy
A. Merkysa na naszą
sesję, mam nadzieję, iż udzieli
li odpowiedzi na pytania
obecnych na sali.

Rzeczywiście, pełnomocnik
rządu udzielił odpowiedzi
na każde pytanie, choć nie
każde sprawiło mu przyjemność.
Nie akcentował oskarżeń
pod adresem J. Sinickiego,
skontrolował uwagę rady i
starosty wobec problemów
przeszczatających własnościowych
warunkach natarcia miasta
na posiadłości mieszkańców
gminy, konieczności zgranej
działalności wszystkich
decydentów w łańcuchu
prywatyzacji i reprivatyzacji
zachowanych nieruchomości.
Jak na razie, zdaniem A.
Merkysa, takiego współdziałania,
a nawet poszukiwania
możliwości konsolidowania
sił, nie widać. Jeszcze
jeden aspekt: obecnie
radom gminnym, starostom
przekazuje się całokształt
zarządzenia i budżet. To zna-

szą przekonywujące itp itp.
L. w jakiś niedostateczny
sposób wymknęła kwestia
piastowania urzędu starosty
przez J. Sinickiego, deputowanego
bowiem zaczęli przy-
mierzać na to stanowisko
nowe kandydatury, faktycznie
zgadzając się z decyzją
pełnomocnika rządu.

Wysunięto ostatecznie trzy
kandydatury. Pierwsza
tura nie dała przewagi ani
jednej z nich. Stanęło więc
na dwóch: Petras Chwojnickas
i Jan Giedwidz. Zwłogowanie:
P. Chwojnickas — „za” 16,
„przeciw” — 15. G. Giedwidz — „za” 16,
„przeciw” 16. Potrzebna
była konsultacja pracowników
Rady Najwyższej — za
pośrednictwem deputowanego
do RN S. Akanowicz — że
w drugiej turze zwycięży
ten, kto zdobędzie przewagę
nawet jednym głosem.

A więc, nowym starostą
bujwidzkiej gminy został
Petras Chwojnickas, budowlany
z zawodu. Pochodzi z

W labiryncie z dwóch ustaw...

Całkowicie opisywała wypadek, gdy
właściciel wjechał na ziemię po
kolej, a ona go czeka. Albo to
właściciel przyjechał do miasta,
a ona czekała w jego hektarach
całe osiedle. Pisanie
o tym, jak po wejściu
nowej ustawy o gospodarstwie
rolniczym, który chciał
zrobić karmazera, proponowano
zrobić z niego karmazera.
On zaś nie wzięł,
która należała do
karmazera, chociaż go znał, ale
nie jest karmazierem, nie jest
karmazierem, lecz po prostu
zawieszony z kolchozu, więc
gdy wrócił na ziemię, nie
mógł być żadnego karmaziera.
Moja według prawa — prawnych i

tychczas nie wnosili nawozów,
nie ma też jeszcze tu żadnych
zabudowań.

Chcę, dlatego, pytam was, ko-
leżnicy, nie przydzielono mi
ziemi, którzy dawno wyjecha-
li i nie pretendują do niej.
Mnie zaś proponują kompensatę,
choć ich dostają tylko ową
sąsiednią ziemię. Więc, jak to
nazwać?

Nazwała się to, jak powiadano
w niedawnej przeszłości, „posz-
częgólnym niedoścignięciem”.
A dokładnie — pośpiechem i
nieprzemysłaniem ustawy o
gospodarstwie chłopskim, która
ludziom dała prawo otrzymania
działki gruntowej nie w miejscu
swoich dawnych posiadłości,
lecz gdzie, przy tym bezpłatnie.
Wiemy, że mimo takiej swobody,
z ustawy skorzystało niepełna
i procent mieszkańców wsi.
Na niedawnym IV zjeździe
farmerów wyrażano już
zaniepokojenie, jakiego z
powodu ilości błędów, jakie
kryje w sobie ten niewielki
procent: dlaczego dawano
ziemię bezpłatnie? I dlaczego
nie brano pod uwagę opinii
byłych (prawowitnych)
gospodarzy ziem? Mówią
z grubszą, autentyczną
gospodarką, musieli dwukrotnie
przeżyć wyłączenie: podczas
wstępowania do kolchozów i
przy odrodzeniu „swobodnego
farmerstwa”. Kontrowersje
między ustawą o gospodarstwie
chłopskim i ustawą o reformie
rolnej dają już swe owoce.

Ale wróćmy do konkretnej
sprawy, czyli M. Michałowskiego
i W. Kamarauska. Pragnienie
tego ostatniego, aby otrzymać
ziemię i gospodarować

nie zawiera nic niezgodnego z
prawem. W 1990 roku złożył on
w zarządzie wiejski kolchozu
K. Kościuszki podanie z prośbą
o przydzielenie mu 13 ha ziemi
i 5 ha jeziora. Zebranie ogólne
kolchozników większością
głosów odmówiło W. Kamaraus-
kowi. Wtedy skierował prośbę
do sąsiedniego kolchozu „Akmena”.

Problemy prywatyzacji

Zebranie ogólne było to bardziej
zgodnie. Nie bez sporów, ale
jednak ziemię przydzielono...

Powiadają teraz, że na te
decyzje wpłynął również fakt, iż
Władza Kamarauska jest
kierownikiem rejonowej organizacji
budowlanej. Zawsze korzystnie
jest mieć takiego wpływowego
sąsiada. Jednakże istnieje
również inna wątpliwość: ów-
czesnie dopiero zaczynają
krząć pogłoski o zwracaniu
ziemi i likwidacji kolchozów.
Zemla była jak gdyby
niczyja. Wielu nie wystarczyło
sił i środków, aby ją
brać, wyodrębnić się
z samodzielnego gospodarstwa.

Praktycznie wtedy tylko
Związek Rolników Litwy
wysuwał kwestię zwracania
ziemi rodzicom i dzieciom.
„Obecna reforma rolna
powinna być fundamentalna
i sprawliwa... Wobec tych, którzy
zostali na wsi, pracowali...
i teraz praca... wlasnym
potem stworzyli

majątek gospodarstwa
uspołecznionego”. ZRL
proklamował to w chwili
swego powstania — 23
sierpnia 1990 roku.

Natomiast ustawy o gospodar-
stwie chłopskim nie zwracała
ziemi jej byłym właścicielom.
Jedynie zapewniała im
prawo pierwszeństwa do
zakładania gospodarstwa
chłopskiego, w tym ich
spadkobiercom, którzy
mieszkają i pracują w
danej miejscowości.

Czy mieszkańcy wsi
spieszli, by skorzystać z
tego prawa? Kto jał, ale
chłop więcej od filozofów
gabinetowych rozumie,
że utworzenie gospodarstwa
chłopskiego oznacza
wkroczenie na drogę
intensywnej produkcji i
ostrej konkurencji. Nie
widział sensu rozpoczynać
bez jakiegokolwiek kapitału.
„Prawo pierwszeństwa”
do ziemi praktycznie
nie zostało niewykorzystane.
W ten sposób otwarto drogę
„długim zrotowaniu”.

Powiadają: zle prawo, ale
nie było wsi, prawo — to
jak dyseł, dokąd skierujesz
go i wyjdzie. Nie jestem
prawnikiem, lecz dziennikarzem.
Nie należy do moich
kompetencji analizowanie
ustaw — żeby tylko
skorzystało czasu na
informowanie o skutkach
ich działania. Jednakże
w pewnym stopniu jestem
obeznany z procedurą
opracowywania ustaw. I
wiem, że projekt każdej
ustawy powinna „doszlifować”
nie tylko stosowna komisja
parlamentarna, ale i grupa
doświadczonych ekspertów,
doskonale obezpanych z
kaszami.

I im wnikiwsza jest
procedura, tym więcej
gwarancji jednoznacznego
interpretowania w ustawie
każdego przecinka. Dlatego
w żaden sposób nie

można pozbędzie się wrażenia,
że ustawę o gospodarstwie
chłopskim tworzono w
pośpiechu, naruszając
proklamowaną wcześniej
„ciągłość własności” do
22 lipca 1990 roku”.

Nauśwa się pytanie, jak
rozumieli kodeks ziemski
Republiki Litewskiej, w
którym jednym artykule
czytamy, że ziemię
przydziela się za zgodą
podprzeźniowego użytkownika,
a jako uzupełnienie do
niego — że rada rejonowa
ma prawo obejść się
również bez tego
wyrażenia woli? Naturalnie
jest to sprawa
przeszła, ale może
właśnie dlatego tak
zgodni byli kolchoz-
nicy „Akmeny”,
przezwadze-
nie: gdyby
odmówili przydzielenia
ziemi, to rada
rejonowa bez
niczyja, „przysądzi”
przesłanie
farmerowi wszystko,
co mu się
podobą.

Tym, którym
wystarczyło
cierpliwość, by
prześludować
ten artykuł,
moje stanowisko
jest jasne:
dopóki nowy
farmer
nie urządził
się (złowił
tylko
bloki)
trzeba
przezwyciężyć
sprawiedliwość.
I jednoznacznie
należy
przynajmniej
prawo
władni
ziemią
jeżeli
byłemu
gospodar-
stwu. Jeżeli
nie jest
w stanie
tego
uczynić,
rada
rejonowa,
to
istnieje
też
wyższa
instancja:
Rada
Najwyższa.

„Obojętne urzędowe
realizacje
reformy
rolnej
powinny
zapewnić,
aby
podczas
prywatyzacji
w rolnictwie
nie
naruszano
interesów
ludzi”,
powiedział
w swej
„Odezwie
do
rolników
Litwy
i
osób
urzędowych”
premier
Republiki
Litewskiej
G. Wagnorius.
Uważam
to
za
aksjomat.

Jurij SOBLES

„To nie powinno być na zasadzie polityki neutralnej”

Parę dni temu wizytę u Prezydenta Miasta Wilna, pana Arunasa Grumadasa złożyła oficjalna delegacja z Krakowa w osobie: pana Marka Cholewicki, Radnego Samorządu Miasta Krakowa oraz - Janusza Pierzchały, kierownika wydziału zagranicznego Urzędu Miasta Krakowa.

Z przedstawionymi wyżej dostojnymi gośćmi z Rzeczypospolitej Polskiej nasza dziennikarka odbyła rozmowy, które przygotowałyśmy do druku. Działaj - rozmowa pierwsza na temat celów tej wizyty.

Mówi Janusz PIERZCHAŁA, kierownik wydziału zagranicznego Urzędu Miasta Krakowa:

— Oprócz tego, że jestem kierownikiem wydziału zagranicznego Urzędu Miasta Krakowa, do moich obowiązków wchodzi, to znaczy podlegają mi bezpośrednio, sprawy francuskie i litwa, konkretnie — miasto Wilno. Wilno — ze względów specjalnych. Wybrzmi z założenia, chociaż będzie to być może dosyć górnolotnie, jednak jest to prawda, że polityka miasta powinna być częścią składową polityki narodowej, polityki państwowej. Otóż jest sprawa oczywista, że po tym wszystkim, co przeszła Polska, co przeszła Litwa, Łotwa, Estonia, Ukraina i tak dalej, czyli po wyrwaniu się spod okupacji sowieckiej wszystkie te kraje przez bardzo długi czas będą pracowały nad utratieniem niepodległości. W części tych krajów dotąd stacjonują garnizony wojskowe, a więc sytuacja jest nadal dwuczynna. To, po pierwsze. Po drugie — wiadomo, że tej niepodległości trzeba bronić. I dlatego z uporem podkreślam, że współpraca z państwami bałtyckimi, współpraca z Litwą — bardzo nam w przeszłości historycznej bliska — jest nieodzowną koniecznością. Dlatego swoje maleńkie podwórko współpracy miast oświadcza, że część składową polityki narodowej. I o ile kontakty np. z miastami niemieckimi są — nazwijmy to tak — kontaktami neutralnymi politycznie, nie zawierającymi elementów wielkiej polityki — o tyle, uważam, że z Wilnem jest to sprawa specyficzna, wyjątkowa. Podobnie zresztą, jak z Kijowem. I w związku z tym, uważam — mimo że rozmawiamy o wymianie kulturalnej, o współpracy przemysłowo-handlowej — to jednak nasze dążenia powinny po prostu popierać, wspierać politykę globalną, politykę państwową. Tę politykę, która naszym zdaniem, powinna zmierzać do głębokich sojuszy politycznych — nawet wojskowych, militarnych — ze wszystkimi krajami, które się spod Sojuszu uwołnili. Wszystkie te nasze kraje łączy jedno — sprawa rosyjska. Jak wiemy — komunizm się skończył, ale to jeszcze nie wszystko, problem rosyjski wciąż istnieje, a w świetle współczesnych historycznych wydarzeń w Rosji będzie istniał nadal. I w związku z tym jest rzeczą oczywistą, że pewne siły na Zachodzie, a są to olbrzymie siły polityczne, które się rozciągają przez Atlantyk — można je nazwać siłami amerykańskimi, czy europejskimi — one są właśnie między nami. I one będą robiły

wszystko, żeby Rosji zapewnić rolę hegemonia w tej części świata. Na co my, Polacy, zgodzić się nie możemy. Powinniśmy zatem w tych naszych tu wspólnych dążeniach szukać aliantów z Litwą, Łotwą, Estonią, Ukrainą i tak dalej. Mamy umowę partnerską z Kijowem i od pewnego czasu obserwowamy angażowanie się Kijowa do współpracy z nami. To znaczy — z ich strony następuje jak gdyby intensyfikacja kontaktów z Krakowem. Wyczuwamy, że za tym są pewne trendy polityczne. Na szczęście, na Ukrainie, w Kijowie, istnieje orientacja pro-polska, najwyraźniej wypływająca z tejże obawy przed silnym wschodnim sąsiadem. Mamy nadzieję, że ta orientacja, to lobby polityczne, które szuka porozumienia na osi Warszawa-Kijów (Kraków jest tu jakby pośrednikiem poprzez swoje wcześniejsze kontakty z Kijowem), a więc, mamy nadzieję, że to będzie miało swoje konsekwencje na przyszłość.

— To wszystko, co Pan dotąd mówi — jest tak zwana Wielką Polityką. A co — w wymiarach konkretnych propozycji dotyczącej właśnie Litwy?

— Pomijając kwestię planów generalnych, przywoleżem tu pewien pakiet propozycji. Są to pewne propozycje, które rozwinęły współpracę kulturalną między Wilnem a Krakowem. Nawiązaliśmy również — wstępne — kontakty z tutejszą Izłą Przemysłowo-Handlową. Chcielibyśmy, żeby krakowskie izby przemysłowo-handlowe, stowarzyszenia ekonomiczne — te wszystkie organizacje, które zajmują się gospodarką, żeby one miały tutaj jakiegoś partnera. Ale — podkreślam — była to wizyta wstępna. Ja nie jestem profesjonalistą w tej materii, jestem tylko i wyłącznie pośrednikiem, i to bardzo skromnym. Mój wydział, którym kieruję — może inicjować, inspirować tego rodzaju kontakty, może przekazywać nam najwzajem adresy partnerów, np. przy okazji mojej wizyty w Wilnie, czy też wizyty kogoś z tej strony w Krakowie. Natomiast, oczywiście, nie mogę później tych kontaktów rozwijać, bo jak już wspominałem, jestem tylko inspiratorem takich zechceń. Na ogół później — one się rozwijają same, na własnej płaszczyźnie. Następują bez-

Kraków—Wilno: kontakty, współpraca

pośrednie kontakty zainteresowanych stron i partnerów. Np. Kraków podpisał ostatnio bardzo korzystną dla siebie umowę, po której sobie wiele obiecujemy. To jest umowa z Frankfurtem. Frankfurt — miasto pełne i bogate, wprawdzie mające około 600 tysięcy mieszkańców, a więc trochę mniejsze od Krakowa, ale jest to miasto, które jest największym ośrodkiem bankowym w Europie.

— Dlaczego Frankfurt tak bardzo właśnie o Kraków zabiega?

— Myślę, że zadziałła tu snobizm kulturalny, fascynacja przeszłością Krakowa. To przede wszystkim miało charakter decydujący. Bo Frankfurt jest bardzo wybredny, wybiera sobie miasta przede wszystkim elitarnie, eleganckie, prezentujące wysoką kulturę, przeszłość historyczną. Wcześniejszymi partnerami, które Frankfurt sobie wybrał, były Budapeszt i Praga, a więc i Kraków został w polu jego widzenia.

— Niewątpliwie jest w tym także jakiś podtekst polityczny — miasto Europejskiej Wspólnoty... Niewątpliwie. Jest to nawet czyste. W grę wchodzi tu także aspekty wewnętrznie-miejskie. My przy podpisaniu z nimi umowy wyhodziliśmy z punktu widzenia potrzeb naszego miasta. Przedstawiliśmy im nasze jak gdyby oczekiwania. Frankfurt na te propozycje przystał. Okazało się, że Niemcy do całej umowy podpisanej niedawno z Krakowem podeszli bardzo serio. Mianowicie — w dwa tygodnie po jej podpisaniu — do Krakowskiego Forum Gospodarczego wystąpiła Frankfurcka Izba Przemysłowo-Handlowa z propozycją nawiązania współpracy i zgłosiła chęć natychmiastowego wysłania swojej delegacji do Krakowa z udziałem swego bankowca. W ten

sposób w parę tygodni zaledwie po podpisaniu umowy z Frankfurtem doszło do pierwszych kontaktów na poziomie izb przemysłowo-handlowych, organizacji ekonomicznych miasta.

A jak to będzie wyglądało w przypadku kontaktów z Wilnem?

— Jestem tu z panem Markiem Cholewickim, radnym, który reprezentuje władzę samorządową Krakowa. Przywozi on trzy konkretne od trzech firm krakowskich propozycje. No, ale o tym ma pani sama zamiar z nim porozmawiać. Pytała pani o kontakty kulturalne. Tu trzeba od razu powiedzieć, że budżetowa sytuacja Krakowa nie jest w tym roku dobra, wydatki będą mocno ograniczone. I wobec tego nasze propozycje kulturalne bazują na takich, powiedzmy, początniach w dziedzinie współpracy kulturalnej, które nie pociągają za sobą dużych kosztów. Nie możemy zaproponować wymiany dużych np. grup teatralnych, koncertów, co jednak nie znaczy, że one same między sobą nie będą nawiązywały tych kontaktów.

Natomiast na poziomie wydziału kultury miasta ograniczamy nasze propozycje do bardzo matych zespołów, prezentujących małe formy teatralne, a więc i mało kosztowne. Proponujemy wymianę zespołów dziecięcych, jest propozycja wymiany ludowych zespołów pieśni i tańca. Zdecydowanie uważamy, że wymiana ekspozycji malarskich, fotograficznych — to są te rzeczy, które mogą duzo dać i które pociągają za sobą jednak mniej kosztów. Zaproponowaliśmy wzajemne przesłanie sobie wystaw fotograficznych, wystaw muzeów. Oprócz tego — w czerwcu w Krakowie odbędzie się Miesiąc Kultury Europejskiej. Na te imprezy przywieźliśmy — na razie ustnie — zaproszenie dla głowy państwa Wytautasa Landsbergisa, oraz dla Prezydenta Miasta Wilna, Arunasa Grumadasa.

— Zaproponowaliśmy także coś na temat linii lotniczych. Jak wiadomo, są na razie trasy Łódź—Warszawa, Warszawa—Wilno. Otóż zaproponowaliśmy, żeby jedno z połączeń lotniczych zostało przedłużone do Krakowa.

— Czy władze miasta są kompetentne w tej materii?

— Oczywiście — nie. Te rozmowy powinny przebiegać na zupełnie innym szczeblu. Niemniej jednak uważamy, że o miasto — Kraków i Wilno — mogą te idee poprzec. To było hasło ratujące tutaj, do władz miasta, żeby ze swojej strony wyraziło ono poparcie dla tej idei. To niewątpliwie znacznie uprościło kontakty między Wilnem a Krakowem.

— Razem z Radnym, panem Markiem Cholewickim był Pan na oficjalnym spotkaniu z prezydentem naszego miasta, panem Arunasem Grumadasem. Co jednak bardziej konkretnie Pan o tej wizycie zechciałby nam powiedzieć?

Jestem bardzo zadowolony z jej wyników. Była ona

skonkretyzowaniem propozycji, rozmów. Uzgodniliśmy konkretnie formy współpracy w zakresie wymiany zespołów, jak też w dziedzinie wymiany ekonomicznej. Przedstawiliśmy na wyniki naszego spotkania w Wilnie. Władze miasta, w Wilńskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej, wyniki spotkania wylataliśmy, który zrobił nam na współpracę, że gitry wygo wydziału — w styczniu, w czasie zostana przekazana do Wilna wszystkie konkretne pomysły, Malopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, w Krakowie Gospodarczego i wszystkich innych instancji gospodarczych, które są w Wilnie, które są w Krakowie i które znajdują się w tym z analogicznymi reprezentacjami litewskimi.

— I może jednak, raz jeszcze — o sferze kulturalnej? — Kierownik Wilńskiego Wydziału Kultury, który również był obecny przy tej rozmowie, zaprosił nas do bardzo interesującego wystawy w zbiorach muzealnych w Wilnie, które służyłyby tytuł „Wilno w oczach artysty cudzoziemskiego”. Tu, w zbiorach wileńskich, należą malarzy wileńskich, nowożytnych i innych wybitnych artystów, jak z swej strony w Wilnie na pomyśl zorganizowanej wystawy artystów polskich w zbiorach wileńskich. Będziemy na ten temat jeszcze rozmawiać. Jak też w sprawie zorganizowania wystawy monograficznej prac Czarnieckiego w Krakowie, archiwizacji są to duże problemy. Oraz — jak Malczewskiego w Wilnie. Oczywiście te sprawy, po mojej wizycie w Wilnie wzięły, przejął kierownik wydziału kultury Urzędu Miasta Krakowa, pan Wacław Jankowski. Z wizyty jesteśmy bardzo zadowolony.

— Czy w ramach tej najbliższej przyszedł do się powieść sprawa otwarcia w Krakowie litewskiego Konsulatu? Be dotychczas do nas już takie poglądy.

— Nie jestem upoważniony mówić o tym konkretnie. Jak taka decyzja należy do rządu, podobnie — do rządów obu państw. Owszem, jest ze strony krakowskiej taka idea. W każdym razie — trudności lokalizacji naszej strony nie byłoby żadnych. To znaczy — miasto jest w stanie od ręki nadmierować na ten cel. No, nie problem jest powazny, uzgodnienie tego rodzaju sprawy, oczywiście, nie przebiegać na płaszczyźnie międzyrządowej. Z naszej strony pozostaje to w formie tylko jeszcze jednej inicjatywy.

— Jakże wrześnie emocjonalnie wywozi Pan z naszego spotkania? — Niewiele miałem czasu, aby by z zwichleć. Będzie, na wznętną i od wewnątrz miastem odnie przyczęść się Katedra — jest cudowny. No, a w ogóle Wilno, już na pierwszy rzut oka — przepiękne. Tajemnicze, eleganckie.

— Dziękuję, serdecznie nam wszystkim, co Pan dla nas powiedział.

Rozmawiała Alwida ROJSKA

Fot. W. Chara

Inwestycja w przyszłość

W ubiegłym tygodniu w sali konferencyjnej stołecznego hotelu „Lietuwa” odbyło się otwarcie wystawy — prezentacji ekspozycji „Lietuwas Spektars”. Korporacja zreszta cały szereg firm, zajmujących się zbytem sprzętu komputerowego, nowoczesnych środków łączności, ich obsługą i naprawą, sporządzaniem różnych programów. Wśród partnerów korporacji są najbardziej znane w branży produkcji komputerów spółki „Hunda ElektroniX” i „Nowel”.

Jednakże „Lietuwas Spektars” nie ogranicza się do sprzedaży handlu oraz pośrednictwa. W

swej pracy nie zapominają też o dobroczynności. — Zajmujemy się nie tylko zbytem wysokiej jakości sprzętu komputerowego — mówi dyrektor firmy „STI Ink.” I. Dadaszow, ale też udzielamy pomocy finansowej i poradcza zespołom twórczym, młodym muzykom, instytucjom, zajmującym się organizowaniem różnych imprez kulturalnych. Za pośrednictwem mecenatu niejako inwestujemy swe środki w przyszłość Litwy.

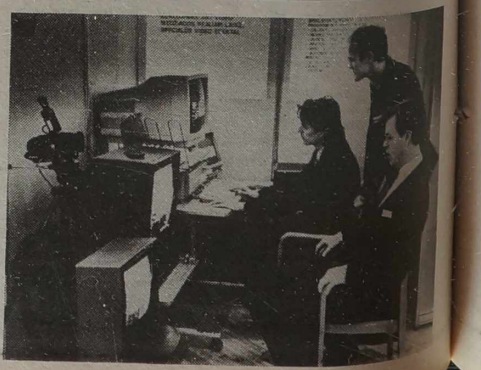
Np., korporacja postanowiła zostać sponsorem chóru chłopięcego „Azuoliukas”, Litewskiej Orkiestry Symfonicznej, ufundo-

wać imienne stypendium młodym litewskim muzykom, studiującym w Moskwie.

Wśród przedsiębiorstwa, którym finansowej pomocy udziela „Lietuwas Spektars” są również konkursy piękności, dni mody itp.

W ramach prezentacji odbyły się także seminaria, poświęcone aktualnym problemom z zakresu sprzętu komputerowego.

R. LUBAJEW
NA ZDJĘCIU: na ekspozycji wystawy korporacji „Lietuwas Spektars”.
Fot. W. Zarnostekow

O ochronie środowiska

(Dokroczenie ze str. 5)

kw. Tę dokumentację projektową uzgadnia się z Departamentem Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej albo upoważnioną przez niego instytucją.

Artykuł 17. Budowa, rekonstrukcja i rozszerzenie obiektów działalności gospodarczej

Osoby prawne i fizyczne mogą budować, rekonstruwać czy rozszerzać obiekty działalności gospodarczej mając tylko dokumentację projektową, odpowiadającą wymaganiom artykułu 16 niniejszej ustawy.

Budowa, rekonstrukcja czy rozszerzenie obiektów działalności gospodarczej bez dokumentacji projektowej przewidzianej w artykule 16 niniejszej ustawy, albo bez przestrzegania ustalonych w niej wymagań ochrony środowiska, z naruszeniem ograniczeń w zakresie ochrony środowiska dotyczących robót przy budowie, rekonstrukcji czy rozszerzeniu pojęcia za sobą odpowiedzialność przewidzianą w ustawach.

Stosowanie odpowiedzialności nie zamyka drogi wyszczególnionej w artykule 6 niniejszej ustawy instytucjom państwowego zarządzania i kontroli ochrony środowiska albo ich osobom urzędowym, aby w ustalonym trybie wstrzymywały prace w zakresie budowy, rekonstrukcji czy rozszerzenia obiektów działalności gospodarczej.

Artykuł 18. Odbiór zbudowanych, zrekonstruowanych i rozszerzonych obiektów działalności gospodarczej

Zbudowane, zrekonstruowane i rozszerzone obiekty działalności gospodarczej przyjmowane są do użytku tylko po zrealizowaniu wszystkich przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska, przewidzianych w dokumentacji projektowej.

W odbiorze zbudowanych, zrekonstruowanych, rozszerzonych obiektów działalności gospodarczej uczestniczą osoby urzędowe systemu Departamentu Ochrony Środowiska.

Artykuł 19. Eksploatacja obiektów działalności gospodarczej

Osoby prawne i fizyczne przed przystąpieniem do eksploatacji obiektów działalności gospodarczej powinny w trybie ustalonym przez Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej uzyskać zezwolenie na użytkowanie zasobów naturalnych i wyrzucanie zanieczyszczeń do środowiska (ekologiczny paszport - zezwolenie).

Osoby prawne i fizyczne eksploatując obiekty działalności gospodarczej zgodnie z warunkami ustalonymi w zezwoleniu na użytkowanie zasobów naturalnych i wyrzucanie zanieczyszczeń do środowiska oraz nie przekraczając norm i standardów jakości środowiska.

Osoby prawne i fizyczne, eksploatując obiekty działalności gospodarczej, związanej ze szkodziwym wpływem na środowisko, powinny na własny koszt obserwować stopień skażenia środowiska, wpływ skażenia na środowisko, zapewnić jawność informacji w tej sprawie i stworzyć warunki do kontroli skażenia.

Osoby prawne i fizyczne, eksploatując obiekty działalności gospodarczej, powinny prowadzić ewidencję użytkowania zasobów naturalnych i wyrzucanych zanieczyszczeń w trybie ustalonym przez Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej.

Osoby prawne i fizyczne, eksploatujące obiekty działalności gospodarczej, którym niepotrzebne jest zezwolenie na użytkowanie zasobów naturalnych i wyrzucanie zanieczyszczeń do środowiska, powinny przestrzegać norm i standardów jakości środowiska ustalonych dla takich obiektów.

Artykuł 20. Produkcja i użytkowanie niebezpiecznych substancji chemicznych

Osoby prawne i fizyczne, użytkując niebezpieczne substancje chemiczne, powinny przestrzegać ustalonych przez kompetentne instytucje państwowe trybu użytkowania, przechowania, przewożenia i

grzebania tych substancji. Te substancje są użytkowane, przechowywane, przewożone i grzebane na koszt ich producenta lub użytkownika.

Produkcją albo wywożem do Republiki Litewskiej niebezpiecznych substancji chemicznych wolno tylko po dokonaniu państwowego ekspertyzy ekologicznej.

Wykazy niebezpiecznych substancji, sporządzone przez zainteresowane resorty zatwierdzają i odnawiają Ministerstwo Zdrowia Republiki Litewskiej i Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej.

Tryb wwożenia, produkcji, przewożenia, użytkowania, przechowywania i grzebania substancji chemicznych szkodziwych dla środowiska ustala Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej.

Wwożenie, dyslokowanie, wytwarzanie chemicznej broni masowej są zabronione na terytorium Republiki Litewskiej.

Artykuł 21. Produkcja i użytkowanie materiałów radioaktywnych

Wytwarzają materiały radioaktywne, przeznaczone na broń jądrową albo paliwo elektrowni atomowej, jak też przetwarzanie wykorzystanych już elementów takiego paliwa jest zabronione na terytorium Republiki Litewskiej.

W Republice Litewskiej zabrania się również wwozić, dyslokować i produkować broń jądrową.

Tryb ewidencji, wwożenia, użytkowania, przewożenia, przechowywania i grzebania materiałów oraz odpadów radioaktywnych oraz normatywy bezpieczeństwa radiacyjnego ustalają Departament Ochrony Środowiska i Ministerstwo Zdrowia.

Artykuł 22. Tworzenie, rozmaźanie i użytkowanie drobnostrójów

Tryb ewidencji, tworzenia, rozmaźania, wwozu, przewożenia, użytkowania, przechowania i unieszkodliwiania drobnostrójów oraz innych biologicznych źródeł skażenia ustalają Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej i Ministerstwo Zdrowia.

Na terytorium Republiki Litewskiej zabrania się wwozić, dyslokować i produkować broń biologiczną.

Artykuł 23. Porządkowanie odpadów

Użytkownicy zasobów naturalnych powinni prowadzić ewidencję odpadów, przestrzegać trybu sortowania, utylizacji, składowania, przechowania i unieszkodliwiania odpadów. Odpady są składowane, przechowywane, grzebane i przewożone na koszt producentów lub użytkowników.

Osoby prawne i fizyczne odpowiedzialną za powstałe podczas procesu produkcji odpady dopłaty, dopóki nie są one przetworzone, unieszkodliwione albo przekazane w ustalonym trybie innym osobom prawnym i fizycznym.

Dzięki gruntowne na składowanie, przechowywanie i unieszkodliwianie niebezpiecznych i radioaktywnych odpadów przyszedł w ustalonym trybie rząd Republiki Litewskiej po uzgodnieniu z Departamentem Ochrony Środowiska.

Niebezpieczne i radioaktywne odpady są składowane, przechowywane i unieszkodliwiane w specjalnych urządzeniach lub przechowalniach.

Porządkowanie niebezpiecznych i radioaktywnych odpadów organizuje rząd Republiki Litewskiej, innych natomiast - samorządy. Wymagania porządkowania odpadów ustala Departament Ochrony Środowiska.

Zabrania się wwożenia do Republiki Litewskiej odpadów w celu ich przechowywania, unieszkodliwiania lub grzebania.

Tryb przewożenia tranzytowego niebezpiecznych i radioaktywnych materiałów regulują międzynarodowe porozumienia Republiki Litewskiej.

Artykuł 24. Szczególne sytuacje ekologiczne

Szczególna sytuacja ekologiczna to niebezpieczny stan środowiska, gdy z powodu działalności gospodarczej, awarii czy

innego wydarzenia i z przyczyn naturalnych przekraczane są normatywy jakości stanu środowiska.

Miejscowości, w których zaistniała szczególna sytuacja ekologiczna, ogłaszane są jako strefy zagrożenia ekologicznego lub lekkiej ekologicznej.

Miejscowości, w której stale są przekraczane dopuszczalne koncentracje skażeń na wniosek Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej rada samorządu ogłasza jako strefę zagrożenia ekologicznego.

Miejscowości, w której z powodu działalności gospodarczej, awarii, innego oddziaływania lub z przyczyn naturalnych niesdwaralnie ulega degradacji środowisko lub nie nadaje się do zamieszkania ludzi, na wniosek Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej rząd Republiki Litewskiej ogłasza jako strefę lekkiej ekologicznej.

Miejscowości, którą ogłasza się jako strefę lekkiej ekologicznej, opatrzone są specjalnym znakiem.

W strefach zagrożenia ekologicznego i lekkiej ekologicznej wstrzymuje się, ogranicza lub zabrania działalności mającej negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi. Reżim strefy zagrożenia ekologicznego ustala samorząd, natomiast reżim lekkiej ekologicznej - rząd Republiki Litewskiej po uzgodnieniu z Departamentem Ochrony Środowiska.

W czasie szczególnych sytuacji ekologicznych podmioty działalności gospodarczej usuwają przyczyny, likwidują skutki, informują mieszkańców, samorząd, Ministerstwo Zdrowia Republiki Litewskiej i Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej, realizując inne środki ustalonego reżimu.

Rząd Republiki Litewskiej i samorządy mają prawo do zmobilizowania służb, organizacji specjalnych oraz mieszkańców do likwidowania przyczyn i skutków lekkiej ekologicznej, podejmowania decyzji w sprawie ewakuacji mieszkańców.

Wydatki na likwidację lekkiej ekologicznej pokrywają winne osoby prawne i fizyczne, natomiast w innych przypadkach - państwo.

ARTYKUŁ V. SYSTEM OBSERWACJI STANU ŚRODOWISKA I OGRANICZANIA NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA NIE

Artykuł 25. System obserwacji stanu środowiska

Do obserwowania środowiska i stanu jego składników w Republice Litewskiej tworzy się jednolity system monitoringu ekologicznego. Samorządy, ministerstwa, resorty i inni użytkownicy zasobów naturalnych zgodnie z kompetencjami realizują monitoring municipalny, branżowy i przedsiębiorstwa.

Struktura i tryb realizacji monitoringu przedsiębiorstwa, municipalnego i kompleksowego ekologicznego ustalają przepisy o monitoringu, które zatwierdza Departament Ochrony Środowiska po uzgodnieniu z rządem Republiki Litewskiej.

Artykuł 26. System ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko

Negatywny wpływ działalności gospodarczej na środowisko ogranicza się normatywami, standardami, limitowaniem, środkami prawnymi i regulowania ekonomicznego.

W Republice Litewskiej ustala się normatywy koncentracji skażeń w środowisku i poszczególnych składników środowiska, emitowania skażeń do środowiska, użytkowania chemicznych i innych niebezpiecznych dla środowiska substancji, hałasu, wibracji, pól elektromagnetycznych i innego oddziaływania, bezpieczeństwa radioaktywnego, ogólnego obciążenia antropogenicznego i inne normatywy jakości środowiska.

Przed tworzeniem nowych technologii, wyrobu czy materiałów, podjęciem i wdrażaniem produkcji należy wykonać ekspertyzę ekologiczną.

Artykuł 27. Ekspertyza ekologiczna

Ekspertyza ekologiczna może być państwową, resortową i społeczną.

Państwową ekspertyzę ekologiczną organizuje i wykonuje Departament Ochrony Środowiska. Państwową, resortową i społeczną - wykonuje się w trybie ustalonym przez ustawę czy przepisy o ekspertyzie ekologicznej.

Do udziału w pracy komisji państwowej ekspertyzy ekologicznej mogą być zapraszeni specjaliści organizacji litewskich i międzynarodowych.

Orzeczenia państwowej ekspertyzy ekologicznej są obowiązujące dla wszystkich osób fizycznych i prawnych.

ROZDZIAŁ VI. EKONOMICZNY MECHANIZM OCHRONY ŚRODOWISKA

Artykuł 28. Ekonomiczne środki ochrony środowiska

Ekologiczne i ekonomiczne interesy państwa uzgadnia się stosując ekonomiczny mechanizm ochrony środowiska zatwierdzone w ustawach i innych aktach prawnych Republiki Litewskiej. Składają się na to:

- 1) opłaty za użytkowanie zasobów naturalnych;
- 2) opłaty za skażenie środowiska;
- 3) regulowanie kredytowania;
- 4) subsydia państwowe;
- 5) polityka cen;
- 6) sankcje ekonomiczne i kompensowanie strat;
- 7) inne opłaty i środki ekologiczne.

Artykuł 29. Sposoby realizacji ekonomicznych środków ochrony środowiska

Wdrażanie małodopadowych technologii, wytwarzanie produkcji ekologicznej popierane są poprzez obniżanie podatków, stosowanie ulg w kredytowaniu oraz subsydia państwowe.

Artykuł 30. Finansowanie państwowe przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska

Przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska zgodnie z odpowiedzialnym aktami normatywnymi finansują użytkownicy zasobów naturalnych, państwo i samorządy.

Przeznaczone z budżetu państwowego środki na ochronę środowiska wykorzystywane są według ustalonych przez rząd Republiki Litewskiej i Departament Ochrony Środowiska Priorytetowych Kierunków i Programów.

Państwowy Fundusz Ochrony Środowiska i fundusze ochrony środowiska samorządów stanowią dodatkowe źródła finansowania ochrony środowiska.

Tryb tworzenia państwowego funduszu ochrony środowiska i dysponowania nim ustala Rada Najwyższa Republiki Litewskiej.

ROZDZIAŁ VII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NARUSZENIA USTAWY O OCHRONIE ŚRODOWISKA I ROZSTRZYGANIE SPORÓW W KWESTIACH JEGO OCHRONY

Artykuł 31. Odpowiedzialność sądowna

Osoby prawne i fizyczne, które naruszyły wymagania norm prawnych w zakresie ochrony środowiska, pociągane są do odpowiedzialności dyscyplinarnej, administracyjnej, materialnej i karnej zgodnie z ustawami Republiki Litewskiej.

Artykuł 32. Sposoby pokrycia szkód wyrządzonych środowisku nieprawną działalnością

Osoby prawne i fizyczne, które nieprawną działalnością wy-

rzędziły szkody środowisku, osobom i życiu ludzi, mającym interesom innych osób, państwu i fizycznym, powinny ponieść wyszukane straty i w pełnej wysokości przywrócić porządek obiektu środowiska.

Metodyki i taktyki odwołania szkód wyrządzonych środowisku ustala rząd Republiki Litewskiej po uzgodnieniu z Departamentem Ochrony Środowiska.

Artykuł 33. Powództwa w sprawie wyrównania szkód wyrządzonych nieprawną działalnością

Wytoczyć powództwo w sprawie szkód wyrządzonych nieprawną działalnością mają prawo:

- 1) osoby prawne i fizyczne, których zdrowiu, majątkowi czy interesom wyrządzono szkody;
- 2) osoby urzędowe Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej, prokurator i inne organizacje, gdy szkody wyrządzone interesom państwa.

Artykuł 34. Rozstrzygnięcie sporów w kwestiach ochrony środowiska

Spory w kwestiach ochrony środowiska zgodnie ze swymi kompetencjami rozstrzygają samorządy, rząd Republiki Litewskiej, Departament Ochrony Środowiska, Rada Najwyższa, sądy i sądy w trybie ustalonym przez ustawę.

Spory między osobami prawnymi i fizycznymi Republiki Litewskiej i państw zagranicznych rozstrzygane są w trybie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej, jeżeli umowy międzynarodowe Republiki Litewskiej nie przewidują czego innego.

ROZDZIAŁ VIII. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Artykuł 35. Współpraca międzynarodowa Republiki Litewskiej w kwestiach ochrony środowiska

Republika Litewska, powołując się powszechnie uznanymi i głównymi międzynarodowymi zasadami ochrony środowiska, zawiera międzynarodowe umowy w kwestiach jego ochrony, uczestniczy w działalności międzynarodowych organizacji ochrony środowiska.

Współpracując z innymi państwami w kwestiach ochrony środowiska Republika Litewska:

- 1) dąży do regionalnego i powszechnego bezpieczeństwa ekologicznego;
- 2) rozstrzyga problemy regionalnej i globalnej ochrony środowiska;
- 3) udziela zainteresowanym krajom obiektywnej informacji o sytuacji ekologicznej na Litwie;
- 4) prowadzi i reguluje wspólne kwestie w zakresie zasobów naturalnych;
- 5) przyczynia się do likwidacji negatywnych skutków lekkiej i awarii ekologicznych;
- 6) rozszerza więzi naukowo-techniczne;
- 7) wykonuje inne międzynarodowe zobowiązania w kwestiach ochrony środowiska.

Artykuł 36. Stosunek ustaw Republiki Litewskiej o ochronie środowiska z międzynarodowymi umowami w sprawie jego ochrony

Ustawy Republiki Litewskiej powinny odpowiadać ratyfikowanym przez Litwę umowom międzynarodowym w kwestiach ochrony środowiska i poprzedzającym umowom międzynarodowym normom jego ochrony.

Przepisy zatwierdzone z międzynarodowych umów Republiki Litewskiej w kwestiach ochrony środowiska powinny odpowiadać ustalonym w Republice Litewskiej normom i standardom jakości środowiska.

Zastępca Przewodniczącego Rady Najwyższej Republiki Litewskiej

347

Rzęsiste brawa dla „Kotwicy“

Z GOSCIŃNYCH WYSTĘPÓW W WILNIE KOWIŃSKIEGO POLSKIEGO ZESPOŁU FOLKLORYSTYCZNEGO

Jak już informowaliśmy, ich występ w Wilnie odbył się w ubiegłym tygodniu w sali Pałacu Kultury MSW. Przed młodziemi z okazji uroczystości jubileuszowych — 30-lecia tego wyjątkowego polskiego zespołu — Niemcom pisaliśmy o nich na naszych łamach. I wtedy właśnie w Kownie padła propozycja zorganizowania im gościńnych występów w Wilnie. Bardzo szybko inicjatywę przejął Landwarów, będący także pokolem na kowieńskich obchodach jubileuszowych — 16 lutego br. obchodziliśmy już tam kowieńską „Kotwicę”. Do Landwarowa zaproszono ich dzięki staraniom nauczycielki Heleny Kowinowej, kobiety znaney ze swej niezwykłej aktywności, nie wygaszającej energii. No, a w ubiegłą środę, akurat przed imprezami Kaziukiowymi dali wy-

stęp w Wilnie zorganizowany przez Zarząd Główny ZPL w osobie Apolonii Skakowskiej. Występ przy pełnej sali z żywo reagującą widownią. Każda, bez wyjątku, sekwencja spektaklu „Kotwicy” była nagrodzona burzliwymi oklaskami. Zjechali do Wilna ze swoim wyprobowanym już na innych scenach przedstawieniem. To — „Zjazd Rodzinny”, rzecz oparta na muzyce, pieśni i słowie, w której biorą udział trzy pokolenia wykonawców. Ślad — ta otwartość na publiczność, bezpośredni z nią kontakt. Jest to spektakl adresowany do każdego widza, niezależnie od jego wieku, zawodu. Teksty piosenek dobrze bardzo celnie, w większości znane, dawne, nie pretensjonalne, nie wyrozumowane. Piosenki, które nuciły kiedyś babcie naszych babć, a i dzisiaj

ich wnukowie swoim wnukom. Tutaj, na scenie, w interpretacji kowieńskiej umiejtnie „odrestaurowane” — radują duszę. No i tańce — pełne werwy, wigoru. Trzy dziarskie, bardzo sprawne pary, a w pierwszej — choreograf Piotr Walicki czuwający nad całą oprawą muzyczno-taneczną. Alina Pacowska, Lukrecja Nawicka, Elwira Praniewiczyte, Dariusz Żitniewicz, Arwidas Laurinaitis — to tancerki i tancerze zdobywający nieustannie brawa, na które niewątpliwie zasłużyli. Jak też chór — kobiety i mężczyźni, wykonujący utwory, rękami i przymkniętymi. Jak też jedna z solistek — Teresa Chmielewska. Jak też — kapela — element w całym spektaklu najwazniejszy, bo bez niej ani rusz. Bez znakomitego doskonale zgranego ze sobą

kwartetu: Ewelina Pacowska, Aurelia Specziuniene, Diana Galdikiene i Algimantas Galdikas — skrzypce, koncertowało razem z syntkiem Wytukas Galdikas — najmłodszym w tym zespole artysta (a jakże) sprawował się na scenie znakomicie. — Moja żona, Diana, jest profesjonalistką, ukończyła szkołę muzyczną, później konserwatorium. Wychowuje dwoje dzieci, młodzisz zostało teraz w Kownie pod opieką przyjaciółki. No, a starsze — Wytukas — już „gra” na scenie, podróżuje razem z nami. Co nas, litewską rodzinę, przyciągnęło do tego polskiego zespołu? Wszystko, a głównie — dobra, serdeczna w nim atmosfera. No a ponadto — chemy, żeby nasze dzieci odpowiednio się wychowywały, kształciły. Niechaj mój syn, Wytukas, wie, że w tym życiu są ludzie różnych narodowości, że porozumiewają się ze sobą w różnych językach, ale zawsze ich będzie

łączyć coś, co się nazywa wspólną sprawą, wspólnym trudem. W danym konkretnym przypadku jest to uprawiana przez ten zespół twórczość. ...Na występie „Kotwicy” ubiegłej środy w Wilnie wśród wrzuszonych, uśmiechniętych widzów „wypatrzyłem” także się dało pana Henryka Stawrybę, konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Konsul w dniu powszednim na widowni — nie jako ten, który na scenie siebie prezentuje, ale jako ten, który rodaków na scenie ogląda — to dla zespołu bardzo dobry znak. Dziękujemy serdecznie „Kotwicy” za znakomity popis! Góścniejszej i głębszej była obecność naszego miasta, jak też innych stolic. **Alwiada ROLSKA**

NA ZDJĘCIACH: śpiewa starsze pokolenie „Kotwicy”; młodzi orkiestraci — z najmłodszym, trzyletnim Wytukasem Galdikaszem. **Fot. W. Charin**

UCHWAŁA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O wejściu w życie ustawy Republiki Litewskiej o ochronie środowiska

Rada Najwyższa Republiki Litewskiej postanowiła:

1. Ustalić, że ustawa Republiki Litewskiej o ochronie środowiska wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Polecić Departamentowi Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej:
3. do 1 lipca 1992 r. przygotować projekt ustawy o porządkowaniu odpadów;
4. do 1 stycznia 1993 r. przygotować projekt ustawy o państwowym ekspertyzie ekologicznej;
5. do 1 października 1992 r. przygotować i po uzgodnieniu z Niemcami zatwierdzić program i przepisy monitoringu ekologicznego;
6. do 1 stycznia 1993 r. przygotować projekt ustaw o monitoringu ekologicznym;
7. do 1 kwietnia 1992 r. zatwierdzić tryb etykietowania, użytkowania, składowania, unieszkodliwiania, jak

też wwozu i przewozu niebezpiecznych materiałów radioaktywnych i odpadów radioaktywnych;

- 6) do 1 stycznia 1993 r. przygotować i zatwierdzić tryb ewidencji, użytkowania, składowania, unieszkodliwiania, jak też wwozu i przewozu drobnoustrojów oraz innych biologicznych źródeł skażenia;
- 7) do 1 lipca 1992 r. przygotować tryb przedstawiania dokumentacji o ewentualnym wpływie działalności gospodarczej na środowisko.

3. Polecić rządowi Republiki Litewskiej, aby po uzgodnieniu z Departamentem Ochrony Środowiska, do 1 lipca 1992 r. przygotować przepisy ewidencji zasobów naturalnych, uporządkowania kadastru i odpowiedzialności.

Zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Republiki Litewskiej **B. KUZMICKAS**
Wilno, 21 stycznia 1992 r.

TALONY W MARCU

— kilu kasz, nr 2 — kilu cukru, nr 3 — 300 g sera podpuszczkowego, nr 4 — 300 g masła.

Inf. wł.

Pieśń ujdzie cało...

Historia uczy, że pieśń, która w swojej lotce jest odzwierciedleniem ducha narodu, bywa żywym i pełnym sprzyjające warunki. Wzrostowi i siłom, gdy pieśń jest wzniosła, gdy piętrzą się w niej wielkie emocje. Pieśń i wiersz — to jest miłość do Boga i ludzi, to jest miłość do siebie i do swojego kraju, jak i w latach wojny, odjedną się imprezami, wierszami, pieśniami, tańcami, wierszami, będziemy sławili i odczytywali kraj, 28 mar-

ca o godz. 11 w Mickańskim Domu Kultury odbędzie się już tradycyjnie młodzieżowe święto pieśni i poezji religijnej pt. „Ciebie, Boże, wysławiamy”. Uczestniczyć mogą zarówno uczniowie szkół (wszystkich klas), jak i młodzież pozaszkolna. Każdy uczestnik śpiewa 2 piosenki lub recytuje 1 wiersz o tematyce religijnej. Mogą brać udział także uczniowie szkół, jak i zespoły o różnorodnym składzie. Zgłoszenia ze wskazaniem wykonawców i repertuaru należy

podać do 20 marca do sekretariatu Zarządu Głównego ZPL (ul. Wielka 40). W dniu imprezy chętnie będzie widziana na sali również publiczność. Wstęp wolny.

Zbliża się też tradycyjny festyn kultury polskiej rejonu wileńskiego „Kwiaty Polskie”, który jak co roku odbędzie się w drugą sobotę maja (9 maja) w Niemenczynie. W marcu odbędzie się eliminacja uczestników w domach kultury poszczególnych stref. 16 marca w Niemleżu, 18 marca — w Mickanach, 20 marca — w Mejszagołe. Początek w każdej strefie o godz. 14 dla szkolnych zespołów i o godz. 17

dla dorosłych. Po zakończeniu eliminacji 21 marca o godz. 12 w lokalu Zarządu Głównego ZPL (ul. Wielka 40) odbędzie się seminarium kierowników zespołów, podsumowujące wyniki przedmu-

Jednocześnie informuję, że w marcu spotkania w Klubie Młodzieży Katolickiej odbędą się 9 i 23 bm. (jak zwykle o godz. 18 w szkole średniej nr 5). Zaś seminarium „katechetów” — 7 marca o godz. 12 również w 5 szkole średniej (ul. Antokol 33, pokój 49). Omówi się mln. szczegółów przeprowadzenia imprezy „Ciebie, Boże, wysławiamy”. **Jan MINCEWICZ**

Sport

Bieg Piastów zaprasza!

Tradycyjnie w pierwszą sobotę marca (w tym roku będzie to 7 marca) na Polanie Jakuszyckiej koło Szklarskiej Poręby organizowany jest masowy bieg narciarski pod nazwą Bieg Piastów. Odbywa się on w wielu kategoriach wiekowych i kieruje się dewizą „liczy się udział, a nie osiągnięty wynik”. Impreza, która w tym roku rozegrana zostanie już po raz 16, pomyślana została przez organizatorów jako festyn rekreacji i wypoczynku.

Bieg Piastów o charakterze międzynarodowym adresowany jest głównie do wszystkich środowisk polonijnych, a także do pracowników służby zdrowia — entuzjastów sportów zimowych, rozgrywających swoje zawody podczas Biegu Piastów. W zależności od upodobań i stopnia wytrętności miłośnicy biegania na nartach wyruszą na trasy 3 km, 5 km, 10 km, 25 km i 50 km.

Dzięki uprzejmości i gościnności Pana Juliana Gozdowskiego — dyrektora Biegu Piastów w tym roku do Szklarskiej Poręby wyruszą też 20-osobowa grupa wilanin, reprezentująca klub sportowy Polaków na Litwie „Polonia”. Jej trzon stanowią ci, którzy niedawno z wielkim powodzeniem zresztą startowali w III Zimowych Zawodach Polonijnych w Zakopanem.

Michał SIENKIEWICZ

NA ZDJĘCIU: część ekipy KSP „Polonia” na Starówce Wileńskiej. **Fot. W. Charin**

Telewizja

WTOREK, 3 MARCA

LTV-1

7.45 — Dzień dobry. 8.10 — Co nowego na świecie. 8.25 — 01...02...03. 8.55 — Telegeida. 9.05 — Język litewski. 9.50 — Stop — AIDS! 10.00 — Studio sportowe. 10.40 — Audycja dla kobiet. 17.50 — Dziennik. 18.00 — Studio polskie. 18.10 — Wieści. 18.20 — Msza św. „Wideozapis”. 19.35 — Reforma rolna. 20.05 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Komentarz rządowy. 21.15 — Film fab. „Monopol”. odc. 18. 22.05 — Program gospodarczy. 23.15 — Dziennik wieczorny.

LTV-2

18.00 — Lekcja angielskiego. 18.15 — Przegląd regionalny. 18.55 — Program rozrywkowy. 19.30 — Dziennik. 19.45 — Lekcja angielskiego.

Warszawa

11.00 — „Dynastia” — serial prod. USA. 11.50 — „To się może przysiąc” (cz. 2). 12.05 — „Kwadran na kawę”. 12.20 — Film dok. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.10 — Program dnia. 17.15 — Dla dzieci: „Tik-Tak”. 17.55 — Język angielski dla dzieci. 18.15 — Teleexpress. 18.35 — „Królik Bugs przedstawia” — serial prod. USA. 19.00 — Największe wydarzenia XX wieku: „Buda-pest” — film dok. 20.00 — „Narodzinny firmy”. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Dynastia” — serial prod. USA. 22.00 — Studio publicystyczne „Jedynki” — „Listy o gospodarce”. 23.15 — Dyskoteka z zespołem „Bajm”. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Family album”. 0.25 — „Sara Bernard” — film dok.

Moskwa 1

5.00 — Poranek. 7.30 — Program audycji. 7.35 — Kreskówki. 8.05 — Film dla dzieci „Wesoly sen, czyli śmiech i łzy”. odc. 1. 9.10 — Głosy Rosji. 9.25 — Przegląd pikarski. 9.55 — Portret twórcy Mariena Chucijewa. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Program audycji. 11.25 — Gimnastyka rytmiczna. 11.55 — Zatrzymaj się, chwilo. 12.30 — Ekologia. Społeczeństwo. Człowiek. 13.00 — Świat pieniędzy Adama Smitha. 13.30 — Notes. 13.35 — Potrzebujecie tego? 13.45 — Hała targowa. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program audycji. 17.25

KTO URODZIŁ SIĘ 3 MARCA

Najlepiej czuje się w pracy naukowej. Ma do tego znaczne uzdolnienia. Jest cierpliwy i wytrwały. Swoje zdanie traktuje niezwykle poważnie. Pracowitość przynosi mu efekty i satysfakcję. Brak jest mu jednak praktycyzmu, jest nerwowy i rozstrzygnięty. Nie liczy się też z pieniędzmi. Potrzebny mu jest taki partner życiowy, który sam, pozostając na drugim planie, tworzyliby mu warunki godziwej egzystencji.

Ekran

HELIOS — I sala — „Zandarm z Saint-Tropez” (Francja, Włochy) o 11, 13, 15, 17, 19, 21. II sala — „Banker” (USA dla dorosłych) — o 10.50, 12.40, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30. PERGALÉ — „Szalectwa kampania” (Niemcy — Hong-Kong) — o 12, 14, 16, 18, 20. WILNIUS — „Zandarmi i dziewczęta-zandarmi” (Francja, komedia) o 11, 13, 15, 17, 19, 21. LAZDYNAI — „Nie na tych trailif” (USA) — c 14, 16, 18,

du Szeremietjewów”. 22.55 — Polityczny teatr lalkowy. 23.30 — Grupa rockowa „Vabank”.

ŚRODA, 4 MARCA

LTV-1

7.45 — Na dzień dobry. 8.10 — Nowości ze świata. 8.25 — Nasz elementarz. 8.30 — Zdrowie rodziny. 9.00 — TV film fab. „Monopol” odc. 18. 9.50 — II konkurs dzieci i uczniów. Litwy. 17.50 — Wiadomości. 18.00 — Studio polskie. 18.10 — Wiadomości. 18.20 — Kwestie prywatyzacji. 18.35 — Ekokuier. 18.50 — Msza J. Najuljesia, poświęcona św. Kazimierzowi. 19.10 — Słowo robotnicze. 19.55 — Nasz elementarz. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama.

LTV-2

17.55 — Lekcja angielskiego. 18.10 — Przegląd regionalny. 18.50 — Rozmowa. 19.05 — Koncert. 19.30 — Wiadomości. 19.45 — Lekcja angielskiego.

Warszawa

10.40 — Program dnia. 10.45 — „Głowa do góry”. 11.00 — „Jak cudne są wspomnienia” — film prod. polskiej. 12.00 — „Głowa do góry” (cz. 2). 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.10 — Telewizja edukacyjna. 17.10 — Program dnia. 17.15 — Dla młodych widzów: „Latający holender”. 17.45 — „Wychowawca” — serial prod. USA. 18.15 — Teleexpress. 18.35 — Klinika zdrowego człowieka. 19.00 — Serial filmowy. 19.30 — „Rewizja nadzwyczajna”. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — Studio sport. „Sigma” Olomuniec — „Real” (Madryt). 22.55 — „Reflex”. 23.10 — „Rozmowy z Nikodemem”. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Daleko od szosy” (I) — serial TP.

Moskwa 1

5.00 — Poranek. 7.30 — Program. 7.35 — Kreskówki. 8.10 — Film fab dla dzieci „Wesoly sen, czyli śmiech i łzy”. odc. 2. 9.15 — Razem z mistrzami. 9.30 — Film-koncert. 10.15 — Siergiej Allimow. Autoportret. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Program. 11.25 — Oczywiście — niewiarygod-

Uwaga!

Pierwsza na Litwie Inwestycyjna Spółka Akcyjna „INVALIDA” nadal prowadzi otwartą subskrypcję akcji

Akcje spółki można nabyć za czeki inwestycyjne i pieniadze. Jest to realna okazja stać się właścicielem rentownych przedsiębiorstw, otrzymać swoje dywidendy, w tym także w walucie wymienialnej. Spółka współpracuje z giełdą „Baltijos birža” i Agencją handlu nieruchomościami „Status”. Zespół pracowników spółki, wśród których dziegiu kandydatów nauk, nastawiony jest na długolową działalność.

Wartość nominalna jednej akcji spółki — 100 rubli. Cena jej sprzedaży — 110 rubli. Umowy w sprawie nabycia akcji są zawierane w Wilnie, ul. J. Gagarina 4/7, gab. 110, tel. 22-51-75 (godz. 9 — 18, oprócz niedzieli). Przy tym niezbędne są dowód osobisty i książeczka inwestycyjna.

Konto inwestycyjne spółki „Invalida” nr 164203 (I — 154003 w Wileńskim oddziale Banku Litewskiego, kod. 260101541).

Przedstawiciele spółki w innych miastach: Kowno — tel. 72-89-49, Kłajpeda — tel. 7-43-36, Alytus — tel. 5-44-04, Warena — tel. 5-29-84, 5-24-67, Drukienniki — tel. 5-32-04, Ładzijai — tel. 5-12-58, Mariampol — tel. 7-18-53, Świąciany — tel. 5-13-65, Nowa Wilejka, ul. Kartlienu 9.

Na prośbę zespołów pracowniczych przedstawiciele spółki umowy o nabyciu akcji załatwią w miejscu pracy, a także udziela konsultacji w sprawie wykorzystania kont inwestycyjnych.

Spółka zaprasza chętnych do podjęcia pracy w charakterze agentów na rejony Litwy Wschodniej. SZANOWNI PAŃSTWO! NAJWYŻSZY CZAS NA NABYCIE AKCJI SPÓŁKI „INVALIDA”.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Laiswes 60. Indeks 67218. Cena 1 rb. (13 kop. akcyza). W Polsce — 800 zł. Zam. 769. Nr rejestracji — 322. Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49. Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-79-86, życia wst — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualność — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-80, 42-72-71.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń i reklamy — ul. Subocz I (od podwórka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel.: 62-66-04.

PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, al. Laiswes 60, 12 piętro, pokój nr 1212, tel. 42-69-63.

Papier-service

WOJCIECH GROCHOWSKI

90-007 Łódź, ul. Piotrkowska 112, tel. 0-42 327939, Fax 0-42 329458.

poszukuje przedstawiciela w Wilnie. Oferujemy papiery polskie, niemieckie, USA, japońskie, francuskie — do XERO, druku, FAX, TELEFAX, folie samoprzylepne.

Kalendarium

- Wtorek (3.III) jest 63 dniem 1992 r. Do końca roku — 303 dni.
- Znak Zodiaku — Ryby.
- Imieniny: Kunegundy, Maryny, Pakosława.
- Wschód Słońca — 7.09, zachód — 17.53. Długość dnia 10 godz. 44 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 3 dniach zachmurzenie z przejaśnieniami. Wiatr zachodni, południowo-zachodni, umiarkowany. Temperatura 6-8 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni będą opady. Temperatura w nocy około 0, w dzień 4-9 stopni ciepła.